

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

22 ביולי 2024

1781

ט"ז בתמוז התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 136), התשפ"ד-2024 1232

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 136), התשפ"ד-2024

- תיקון סעיף 1 1. בפקודת התעבורה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1 –
 (1) לפני ההגדרה "בעל" יבוא:
 "אמצעי שליטה", "שליטה" – כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;
- (2) אחרי ההגדרה "בעל" יבוא:
 "בעל עניין", "נושא משרה" – כהגדרתם בחוק החברות, התשנ"ט-1999³;
- תיקון סעיף 114 2. בסעיף 114 לפקודה, ההגדרות "אמצעי שליטה", "בעל עניין" ו"שליטה", ו"נושא משרה" – יימחקו.
- הוספת סימן ג' 3. בפרק שני לפקודה, לפני סימן ד' יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

מרחק נסיעה, זמן המתנה ותוספות מסוימות בסכומים קבועים, כגון תוספת בעבור אגרת נסיעה בכביש אגרה אם הנסיעה שהזמנה כללה נסיעה בכביש כאמור. בנסיעות שירות המחיר הוא תמורת נסיעה בקו השירות במחירים קבועים לנסיעה מנקודת מוצא ליעד. חישוב המחיר נעשה באמצעות מונה, המודד את הזמן והמרחק לעניין הסעה מיוחדת, וששמורים בו מחירי התוספות האמורות וכן מחירי הנסיעה הקבועים מראש מנקודות מוצא ליעדים השונים לנסיעות שירות.

מונה הוא מכשיר אלקטרוני המפותח למטרה זו בלבד, על פי מפרט שקבע המפקח על התעבורה; המפרט העדכני פורסם בדצמבר 2018 באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – המשרד). בקישור: https://www.gov.il/he/pages/mone_haham_monit2018. כיום יש שני דגמי מונים שאושרו לפי המפרט האמור, והם מותקנים בכלל המוניות על ידי מפתחיהם שהם גם המתקנים המורשים לפי הדין הנוכחי – צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (רכישת מונים למוניות, התקנתם ושירותי אחזקתם), התשמ"ד-1984 (להלן – צו המונים). מונה עשוי לכלול התקני עזר, כגון מדפסת לחשבוניות או קורא כרטיסי אשראי. לפי תקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – תקנות התעבורה), חלה חובה להפעיל את המונה בכל נסיעה.

כדי שמחיר הנסיעה ייגבה כדין, נדרש כי המונים יהיו מאושרים, תקינים ואמינים, ומעודכנים בכל עת לפי הוראות צו המחירים כפי שהוא בתוקף בכל עת. רישוי המתקנים והחובות המוטלות עליהם, נועדו למטרה זו. אישור למונים, לרבות התקני עזר, יינתן לפי תקנות שיקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השר).

כללי הצעת החוק מבקשת להסדיר שני תחומים המוסדרים כיום בצווים לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ז-1957 (להלן – חוק הפיקוח) – מונים של מוניות והשכרת רכב. חוק הפיקוח הוא חוק שתוקפו מותנה בהכרזה על קיומה של שעת חירום במדינה, וכחלק מהמהלך הממשלתי הרוחבי לנתק את החקיקה הקיימת מהזיקה להכרזה על מצב החירום, מוצע תיקון זה לפקודת התעבורה (להלן – הפקודה), שיחליף את הצווים האמורים מכוח חוק הפיקוח. זאת ועוד, ההסדרה בצווים לפי חוק הפיקוח מאפשרת לפקח על העוסקים ולאכוף עליהם את הדין מכוח סמכויות הפיקוח והאכיפה הכלולות בו, סמכויות שאינן קיימות בפקודה. לפיכך, מוצע לקבוע סמכויות פיקוח בפקודה, הן לגבי שני העיסוקים שאסדרתם מוצעת בהצעת חוק זו והן לגבי העיסוקים המוסדרים בה כיום.

הצעת חוק דומה בעיקרה פורסמה בהצעות חוק הממשלה – 1085, מיום ו' בחשוון התשע"ז (7 בנובמבר 2016), והיא מתפרסמת כעת בשנית, בשינויים מסוימים.

סעיפים מוצעים תיקונים טכניים, המעבירים הגדרות 1 ו'2 הקיימות היום בפקודת התעבורה (להלן – הפקודה), לעניין סימן ג'2 בפרק השני לפקודה, בלבד, לסעיף 1 לפקודה, כך שיחולו לעניין כלל הוראותיה.

סעיף 3 לסימן ג'3: התקנת מונים ואחזקתם

כללי מחירי הנסיעה במוניות נתונים היום לפיקוח בצו לפי חוק הפיקוח: צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי נסיעה במוניות), התשע"ח-2018 (להלן צו המחירים). לפי צו המחירים, בהסעה מיוחדת המחירים נקבעים על פי שילוב בין מדדי זמן נסיעה,

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

”התקנה”, של מונה – לרבות ביצוע חיבורים, אימות הפעלה תקינה של המונה וחתירת המונה בחותם אלקטרוני, בתום ביצוע הפעולות האמורות, וכן הכנה של אמצעי אלקטרוני לזיהוי נהג, התאמתו למונה ומסירתו לנהג; ”חוק הפיקוח” – חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ”ו-1996⁴;

”חותם אלקטרוני” – אמצעי אלקטרוני המותקן במונה, שניתן לקבל באמצעותו חיווי לגבי שינוי או ניסיון לשינוי במונה לאחר חתימתו;

”מונה” – מכשיר המותקן במונית ומחובר אליה, המיועד לחישוב ולהצגה של שכר ההסעה במונית בעבור כל נסיעה בדה, וכן מיועד לשמש קופה רושמת, לרבות התקן עזר שפעולתו משולבת עם פעולת המכשיר האמור או שהמכשיר מפעילו, ובלבד שיש לגבי הדגם של המכשיר, ואם הוא כולל התקן עזר כאמור – גם לגבי הדגם של התקן העזר, אישור שנתן המפקח על התעבורה בהתאם לתקנות לפי סעיף 70(6);

”נתוני נסיעה” – כל אחד מאלה: שעת התחלה ושעת סיום של כל משמרת ושל כל נסיעה עסקית, מרחק נסיעה, סוג תעריף כפי שנקבע לפי חוק הפיקוח, מחיר הנסיעה לפי המונה ומחיר שנגבה בפועל בעד הנסיעה, תוספות שנגבו מהנוסע לפי חוק הפיקוח בעד הנסיעה וסוגן ואופן ייזום הנסיעה;

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע להגדיר ”שירותי אחזקה”, שהם השירותים הנדרשים לשם הבטחת פעולתו התקינה של המונה, שמתקין מונים יהיה מחויב לספק בעבור מונים שהתקין, לרבות פירוק והרכבה, התקנת מונה חלופי, תיקונים, בדיקות תקינות ודיוק, עדכון תוכנה ותעריפי שכר ההסעה, ניהול רישומים על ביצוע פעולות אלה ומתן אישורים לגביהם.

נוסף על כך מוצע להגדיר מהם נתוני הנסיעות שיחויב המתקין לשמור. על פי המוצע הם יכללו שעות התחלה וסיום של משמרת ושל נסיעות עסקיות, מרחקי נסיעה, סוג התעריף החל על הנסיעה, המחיר שהציג המונה והמחיר שנגבה בפועל, וכן פירוט תוספות שנגבו לפי צו המחירים.

אם כן, מוצע לעגן בסימן ג’3 לפקודה כנוסחו המוצע הסדר לעניין רישוי מתקני מונים והחובות המוטלות עליהם, אשר יחליף את צו המונים שנקבע לפי חוק הפיקוח, שהוא צו המוטנה בקיומו של מצב חירום במדינה.

לסעיף 14 וכד המוצע

בסעיף זה מוצעות ההגדרות הנדרשות לסימן ג’3. מוצע להגדיר ”מונה” כמכשיר המותקן במונית ומחובר אליה והמיועד לחשב ולהציג את שכר ההסעה בה בעבור כל נסיעה ולשמש קופה רושמת, לרבות התקני עזר השלובים בו, ושיש עליו (ועל התקני העזר השלובים בו – אם קיימים) אישור של המפקח על התעבורה.

⁴ ס”ח התשנ”ו, עמ’ 162.

”שירותי אחזקה” – כל שירות הנדרש לשם הבטחת פעולתו התקינה של מונה ושל אמצעי לזיהוי נהג, לרבות פירוק המונה ממונית והתקנתו במונית אחרת, התקנת מונה חלופי, בדיקות תקינות ודיוק ומתן אישורים על תוצאותיהם, תיקון, החלפת חלקים, שיפוץ, כיוונון, עדכון תוכנה, עדכון תעריפי שכר ההסעה במונית, ניהול רישום על ביצוע הפעולות האמורות, מתן הנחיות בכתב לשימוש במונה ותפעולו, וכל שירות אחר הכרוך באלה;

”שכר ההסעה במונית” – מחיר ההסעה במונית שנקבע לפי חוק הפיקוח.

רישוי מתקינים 14כ.ה. (א) לא יתקין אדם מונה, לא יעבירו לאחר בתמורה או בלא תמורה, ולא ייתן שירותי אחזקה, אלא אם כן בידו רישיון שניתן לו לפי סעיף זה מאת המפקח על התעבורה או אם הוא פועל מטעמו של מי שבידו רישיון כאמור, ובהתאם לתנאיו ולהוראות לפי פקודה זו.

(ב) רישיון לפי סעיף קטן (א) (בסימן זה – רישיון מתקין) יעמוד בתוקף למשך שש שנים, ואולם המפקח על התעבורה רשאי, אם מתקיימים טעמים מיוחדים שקבע השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לתת רישיון כאמור לתקופה שונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

חלופי, אם יבטל או יותלה רישיון המתקין שאמור לתת להם שירותי תחזוקה או שתהיה מניעה אחרת למתן השירות על ידי המתקין. מדובר במידע כגון מכנה המונים, תוכנת ההפעלה שלהם, אופן הטיפול בתקלות שניתן לחוות מראש, ועוד.

עוד יידרש מבקש רישיון להתקשר עם אדם שישימש מנהל מקצועי, שיעמוד בתנאים שיקבע השר בתקנות לעניין ההשכלה, ההכשרה המקצועית והניסיון הנדרשים ממי שימלא תפקיד זה. ההשכלה וההכשרה הנדרשות לעניין זה עשויות להיות בתחומים כגון מכונאות רכב, חשמל או אלקטרוניקה.

מוצע כי המפקח על התעבורה יפרסם את פרטיהם של בעלי רישיונות מתקין בהודעה באתר האינטרנט של המשרד, ויעדכן אותה תקופתית. הפרסום נדרש בשל העובדה שהתקנת מונים ומתן שירותי אחזקה בלא רישיון מהווים עבירה פלילית, ועלולים לחשוף גם את בעלי המוניות לאכיפה פלילית על הפעלת מונית בלי מונה תקין כחוק, מה שמחייב ידיעה של הציבור לגבי זהות הגורמים המורשים.

מוצע לקבוע כי העברת רישיון המתקין תחייב אישור של המפקח על התעבורה, והעברת שליטה בתאגיד שניתן לו רישיון מתקין תחייב אישור מאת המפקח על התעבורה בדבר עמידת בעלי השליטה החדשים בתנאים לפי הפקודה; אם הועבר הרישיון בטרם ניתן אישור כאמור, יראו את הרישיון כאילו הותלה עד למתן האישור כאמור.

לסעיף 14כ.ה המוצע

מוצע לקבוע איסור להתקין מונה, להעבירו לאחר או לתת לו שירותי אחזקה, אלא אם כן הם נעשים באמצעות מתקין מורשה, לרבות אדם הפועל מטעם מתקין כזה; רישיון יהיה תקף, ככלל, ל-6 שנים, ואולם השר יהיה מוסמך לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכלכלה, טעמים מיוחדים שבהקיימם המפקח על התעבורה יהיה רשאי לתת רישיון לתקופה שונה.

מוצע לקבוע כי רישיון יינתן למי שהתקיימו בו אלה: לעוסק מורשה שהוא תושב או אזרח ישראל, או לתאגיד הרשום בישראל ואחד לפחות מבעלי העניין בו הוא תושב או אזרח ישראל; שאין לגביהם, ולעניין תאגיד כאמור – גם לגבי בעלי שליטה ונושאי משרה בו, הרשעות או כתבי אישום בתיקים שטרם הסתיימו, שבשל חומרתם, נסיבותיהם או מהותם הם אינם ראויים לקבל רישיון מתקין, וזאת בהתאם לסעיף 12 לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע”ט-2019; ושעומדת לרשותו מערכת מחשוב שמתקיימות לגביה דרישות שפרסם המפקח על התעבורה, ושלאפשרת עמידה בחובות החלות על מתקין, וכן ניהול ושמירה של נתוני נסיעות בנפרד מהדיווחים והמידע שעל המתקין להעביר למפקח לפי סעיף 14(כ) או (ז) המוצע.

כמו כן מוצע כי מבקש רישיון ימסור למפקח על התעבורה את המידע הדרוש לשם מתן שירותי אחזקה למונה שהתקין, כדי שיהיה אפשר לתת שירות לבעלי מוניות בקשר עם המונה המותקן במונית באמצעות גורם

(ג) המפקח על התעבורה ייתן רישיון מתקין למבקש, אם התקיימו כל אלה:

(1) המבקש הוא יחיד תושב ישראל או אזרח ישראל, או תאגיד הרשום בישראל שאחד לפחות מבעלי העניין בו, הוא יחיד כאמור;

(2) המבקש, ואם הוא תאגיד – גם בעל שליטה ונושא משרה בו, לא הורשע ולא הוגש נגדו כתב אישום שטרם ניתן בו פסק דין סופי, בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת המפקח על התעבורה, לקבל רישיון מתקין;

(3) המבקש הפקיד בידי המפקח על התעבורה או עובד מדינה מטעמו את המידע הדרוש לשם מתן שירותי אחזקה למונים שהתקין ולניהול נתוני הנסיעות, באופן שגורם אחר מטעם המפקח על התעבורה יוכל לתת שירותי אחזקה למונים שהתקין המבקש ולנהל את נתוני הנסיעות אם רישיונו יבוטל, יותלה או לא יחודש, או אם תהיה מניעה אחרת שבשלה לא ייתן המבקש שירות אחזקה למונים אלה;

(4) לרשותו של המבקש מערכת המאפשרת העברת דיווחים ומידע למפקח על התעבורה לפי הוראות סעיף 14(ו) או (ז), וכן המאפשרת למבקש לנהל ולשמור נתוני נסיעות בנפרד מהדיווחים והמידע האמורים, והכול ובלבד שמתקיימות לגבי המערכת דרישות המפקח על התעבורה, שיפורסמו באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;

(5) המבקש התקשר עם אדם שישימש אחראי מטעמו על הניהול המקצועי של ביצוע פעולות ההתקנה ומתן שירותי תחזוקה, שמתקיימים לגבי התנאים שקבע השר לעניין השכלה, הכשרה מקצועית או ניסיון, הנדרשים לצורך ניהול מקצועי של פעילות התקנה של מונים ומתן שירותי אחזקה (בסימן זה – מנהל מקצועי).

(ד) המפקח על התעבורה יפרסם באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים רשימה של שמות המתקנים בעלי הרישיונות התקפים לפי סימן זה ומספר הרישיון שניתן להם ויעדכן אותה מוזמן לזמן.

(ה) רישיון מתקין אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול אלא לפי אישור מראש, בכתב, מאת המפקח על התעבורה ובהתאם לתנאיו, ואם ניתן רישיון מתקין לתאגיד, תהיה העברת השליטה בו טעונה אישור מראש, בכתב, של המפקח על התעבורה; אישור כאמור יינתן אם מצא המפקח על התעבורה כי מתקיימים בנעבר או בבעל השליטה החדש, לפי העניין, התנאים המנויים בסעיף קטן (ג); הועברו הרישיון או השליטה, לפי העניין, בלי שניתן אישור כאמור, יראו את הרישיון כאילו הותלה עד למתן האישור.

(ו) מידע שהופקד כאמור בסעיף קטן (ג) יהיה חסוי ולא יימסר אלא לגורם שייתן שירותי תחזוקה וניהול נתוני נסיעות מטעם המפקח על התעבורה, בהתקיים נסיבות כאמור בסיפה של אותו סעיף קטן.

תפקידי המתקין וחובותיו
14 כ.ו. (א) מי שניתן לו רישיון מתקין (בסימן זה – מתקין), לא יתקין במונית –

(1) מונה שלא סומן בסימון המעיד על בדיקת דיוקן בהתאם לתקנות לפי סעיף 70(6);

(2) מיתקן שאינו מונה אך נחזה להיות מונה;

(3) מונה שלא סומן בסימון נראה לעין של דגם המונה;

(4) מונה הניתן להפעלה בלא אמצעי לזיהוי נהג המונית.

(ב) מתקין ייתן שירות באתרי שירות בהתאם להוראות שקבע השר לעניין מספרם, פריסתם, רמת השירות וסוג השירות שייתן בהם ומועדי פתיחתם, לרבות לעניין פריסה הדרגתית של האתרים האמורים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 14 כ.ו. המוצע

(3) לספק שירותי אחזקה, ובכלל זה להחזיק מלאי של חלקי חילוף למונה שהתקין, למשך שש שנים לפחות ממועד ההתקנה;

(4) לתת שירותי אחזקה לפי לוחות הזמנים האלה: עדכון שכר הנסיעה – במועד שבו נכנס לתוקף עדכון שכר הנסיעה לפי צו המחירים; ושירותי אחזקה אחרים – בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־14 ימי עבודה מהמועד שבו נמסר לו המונה לשם כך, או בתוך תקופה מרבית אחרת שקבע השר בתקנות לעניין שירותי אחזקה שקבע. במקרה ששירותי האחזקה צפוי להימשך או נמשך בפועל, פרק זמן של 12 שעות או יותר, עליו להתקין במונית מונה חלופי עד לגמר ביצוע שירותי האחזקה, וזאת כדי שלא לגרום להשבתת המונית לאורך זמן;

מוצע לאסור על המתקין להתקין מונה שאין עליו סימון המאשר שדיוקן אומת בהתאם לתקנות, מונה שלא נושא סימון הדגם שלו, מיתקן שאינו מונה כהגדרתו המוצעת לעיל, אך נחזה להיות מונה או מונה שניתן להפעילו בלי אמצעי לזיהוי הנהג במונית.

כמו כן מוצע לקבוע את חובותיו של המתקין לתת שירות, כלהלן:

(1) לתת שירות לפי הוראות שקבע השר בתקנות, לעניין פריסת האתרים למתן שירות והפעילות בהם;

(2) לפרסם את המחיר המרבי תמורת שירותי האחזקה למונה, בשפות העברית והערבית, באתר האינטרנט שלו – אם יש לו אתר כזה, או בכל אתר בהזקתו שבו הוא מתקין מונים או נותן להם שירותי אחזקה, הכול אם נקבע מחיר מרבי כאמור;

(ג) נקבע מחיר מרבי למתן שירותי אחזקה לפי חוק הפיקוח, יפרסם המתקין את המחיר האמור באתר האינטרנט שלו, אם ישנו, וכן יציג הודעה על מחיר זה בעברית ובערבית במקום בולט לעין, במקום עסקו או בכל אתר אחר שבהחזקתו, שבו הוא מתקין מונים או נותן שירותי אחזקה, בעת שהוא מתקין או נותן שירות כאמור.

(ד) מתקין ייתן שירותי אחזקה לגבי כל מונה שהתקין, במשך שש שנים לפחות מיום שהתקין את המונה, ובכלל זה יספק בתקופה האמורה חלקי חילוף בעבור כל מונה שהתקין.

(ה) (1) מתקין יעדכן את שכר ההסעה במוניות במונה שהתקין, במועד כניסתו לתוקף של עדכון המחיר לפי חוק הפיקוח.

(2) מתקין ייתן שירותי אחזקה, למעט עדכון כאמור בפסקה (1), בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-14 ימי עבודה מהמועד שנמסר לו המונה לשם כך, ואולם רשאי השר לקבוע תקופה מרבית אחרת לעניין שירותי אחזקה שיקבע, ובלבד שאם משך התיקון הצפוי עולה על 12 שעות או עלה על כך בפועל – יתקין המתקין מונה חלופי במונית עד גמר שירותי האחזקה.

(ו) מתקין ידווח למפקח על התעבורה, באופן מקוון, על התקנת מונה ופרטיו, לרבות פרטי מונה חלופי כאמור בסעיף קטן (ה)(2), החלפתו, העברתו למונית אחרת, הסרתו או גריטתו, ועל פרטי המונית שבהן בוצעו פעולות כאמור, והכול בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושה ימי עבודה לאחר ביצוע אותן פעולות.

(ז) מתקין ימסור, למפקח על התעבורה, באופן מקוון, מידע מלא על עדכונים ושינויים במידע שמסר לפי סעיף 14(ג)(3), במועד העדכון או השינוי, וכן לפי דרישת המפקח על התעבורה.

ד ב ר י ה ס ב ר

או לפי הוראות חיקוק או צו של בית משפט, באופן שיבטיח אנונימיות מירבית של הנתונים; בעניין זה מוצע להסמיך את השר להחריג נתוני נסיעות מסוימים מהחובה האמורה; ולנקוט באמצעי אבטחת מידע לגבי נתוני הנסיעה, לפי הוראות בכתב שנתן לו המפקח על התעבורה;

(7) למסור למפקח על התעבורה נתוני נסיעות שאינם מזהים, לפי הוראות המפקח, וזאת למטרות סטטיסטיות ומעקב של המפקח על התעבורה אחרי הביקושים בענף.

כדי לוודא את הדיוק והאמינות של המונים, מוצע כי המנהל המקצועי העומד לרשות המתקין, יפקח על כך שפעולות ההתקנה ומתן שירותי האחזקה מטעם המתקין ייעשו על פי הוראות הדין וברמה המקצועית הנדרשת.

(5) למסור למפקח על התעבורה דיווח מקוון על התקנת מונה לרבות מונה חלופי, החלפת מונה, הסרתו וגריטתו, שבו ייכללו פרטי המונה ופרטי המונית שלגביהם נעשו הפעולות האמורות, והכל באופן ממוחשב לפי הוראות המפקח על התעבורה ובתוך שלושה ימי עבודה; וכמו כן למסור עדכון שוטף, וכן על פי דרישה, של המידע שמסר למפקח על התעבורה על המונה ועל התחזוקה שלו; דיווחים אלה ייעשו במתכונת שעליה הורה המפקח על התעבורה, אשר רשאי גם לדרוש לכלול בדיווח פרטים נוספים;

(6) לשמור את נתוני הנסיעות בנפרד מנתונים מזהים של בעל המונית, באופן שלא יוצלבו אלא לבקשת בעל המונית

(ח) דיווח או מסירת מידע כאמור בסעיפים קטנים (ו) או (ז) ייעשו במתכונת שהורה עליה המפקח על התעבורה; ורשאי הוא להורות למתקין לכלול פרטים נוספים בדיווח או במידע כאמור.

(ט) (1) מתקין ישמור את נתוני הנסיעות של המונית, כפי שתועדו במונה, בנפרד מנתונים מזהים של בעל המונית; הנתונים האמורים לא יוצלבו אלא לפי בקשת בעל המונית, הוראת חיקוק או צו של בית משפט; השר רשאי לקבוע כי החובה לפי סעיף קטן זה לא תחול לעניין נתוני נסיעות מסוימים שיקבע.

(2) מתקין ינקוט אמצעי אבטחת מידע שעליהם הורה לו המפקח על התעבורה, בכתב, לעניין ניהול ושמירת הנתונים האמורים בפסקה (1).

(י) מתקין ימסור למפקח על התעבורה נתוני נסיעות, כולם או חלקם, של מונית אחת או יותר, במועדים ובאופן שיוורה לו המפקח, ובלבד שלא יהיה ניתן לזהות את המונית או את בעל המונית שאליה הם מתייחסים.

(יא) המנהל המקצועי יפקח על כך שפעולות ההתקנה ומתן שירותי תחזוקה מטעם המתקין ייעשו בהתאם להוראות לפי הפקודה וברמה המקצועית הנדרשת כדי להבטיח את הדיוק והאמינות של המונים, ובכלל זה יוודא כי ניתן לגבי המונים אישור בהתאם להוראות לפי סעיף 70(6), וכן כי יש ברשות המתקין הציוד הדרוש להתקנה ולמתן שירותי תחזוקה, יערוך בדיקות מדגמיות של שירותי תחזוקה שניתנו, ואם התקבלו אצל המתקין פניות ותלונות לגבי שירותי תחזוקה שניתנו על ידו – יברר פניות ותלונות כאמור.

(יב) הוראות לפי סעיפים קטנים (א), (ג) עד (ז) ו-(ט) עד (יא) שעניינן תפקידי המתקין וחובותיו, יחולו, בשינויים המחויבים, על הפועל מטעמו בהתקנה ובמתן שירותי אחזקה.

14 כז. המפקח על התעבורה רשאי, לאחר שנתן לבעל רישיון מתקין הזדמנות להשמיע את טענותיו, לבטל את רישיון המתקין, לסרב לחדשו, להתלותו, להגבילו או לקבוע בו תנאים, אם נוכח שהתקיים אחד מאלה:

ביטול רישיון מתקין, סירוב לחדשו, התליתו או הגבלתו

ד ב ר י ה ס ב ר

למתן הרישיון, המידע שעל פיו ניתן הרישיון היה חסר ובלבד שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשלים את החסר בתוך תקופה שקצב המפקח על התעבורה, וההשלמה לא נעשתה; המידע שעל פיו ניתן הרישיון היה שגוי או כוזב ואילו היה לפני המפקח על התעבורה המידע הנכון, לא היה נותן את הרישיון; או שהמתקין הפר את חובותיו לפי החוק המוצע או לפי תנאי הרישיון.

לסעיף 14 כז המוצע

מוצע להסמיך את המפקח על התעבורה לסרב לחדש את רישיון המתקין, להתלותו, להגבילו לתקופה או לקבוע בו תנאים, הכול בכפוף לכך שתינתן למתקין הזדמנות לטעון את טענותיו. המפקח על התעבורה יוכל להפעיל סמכויות אלה אם נוכח שהתקיים אחד מאלה: חדלו להתקיים בבעל הרישיון התנאים הנדרשים בחוק

(1) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מן התנאים למתן הרישיון לפי סעיף 14כח(ג);

(2) הרישיון ניתן על יסוד מידע חסר; המפקח על התעבורה לא יפעיל את סמכויותיו לפי פסקה זו, אלא לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות להשלים את המידע החסר בתוך תקופה שיוורה, והוא לא עשה כן;

(3) הרישיון ניתן על יסוד מידע שגוי, ואילו היה המידע הנכון לפני המפקח על התעבורה בעת מתן הרישיון, לא היה נותן את הרישיון;

(4) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב;

(5) בעל הרישיון הפר את חובותיו לפי סימן זה;

(6) בעל הרישיון הפר תנאי מתנאי הרישיון.

14כח. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי סימן זה, רשאי המפקח הארצי על התעבורה או מפקח כאמור בפרק ששיז לבצע בדיקות במונה מדגם מסוים ולדרוש ממתקין להעמיד מונה כאמור לבדיקה במועד, במקום ובדרך כפי שיוורה לו.

הוספת סימן ז' 4. אחרי סעיף 16לג לפקודה יבוא:

"סימן ז': השכרת רכב

הגדרות 16ל. בסימן זה –

"החכר" – השכרת רכב לתקופה של שלושה חודשים או יותר;

"השכרה", "השכרת רכב" – התקשרות בתשלום שבמסגרתה המשכיר נותן לשוכר זכות שימוש ברכב לתקופה קצובה ושירותים בקשר לרכב, ובכלל זה שירותי אחזקה תקופתיים;

ד ב ר י ה ס ב ר

של ימים או שבועות. סוג אחר הוא ההכר (ליסינג), שבו העסקה מתייחסת למספר גדול של כלי רכב, שיכול להגיע גם לאלפים רבים, ולתקופות של חודשים ושנים. במובן הצרכני מדובר בעסקאות שונות לגמרי בגלל השוני המהותי בפערי המידע והכוח בין הצדדים להם.

עסקאות החכר מן הסוג המכונה "ליסינג מימוני" אינן כלולות באסדרה המוצעת. מדובר בעסקאות שבמישור החוזי דומות לעסקה של רכישה בתשלומים, שכן מרגע מסירת הרכב לחוכר, מלוא האחריות לשימוש, לתחזוקה, לביטוח וכיוצא בזה, היא על החוכר בלבד; אף שהוא אינו הבעלים מבחינה קניינית ומינהלית (שכן הוא אינו הבעל הרשום במרשם כלי הרכב). החוכר נוהג ברכב מנהג בעלים. בעסקאות מסוג זה לא נמצאה הצדקה לאסדרה ולהתערבות בחופש העיסוק וחופש החוזים, ויחולו עליהם דיני הקניין, החוזים והצרכנות הכלליים.

לסעיף 16לד המוצע

מוצעות ההגדרות הנדרשות לסימן זה, ובייחוד האבחנה בין השכרה להכר, באופן שהחכר יתייחס

לסעיף 14כח המוצע

מוצע להסמיך את המפקח הארצי על התעבורה או מפקח כאמור בפרק ששיז המוצע, לבצע בדיקות במונה מסוים ולדרוש ממתקין להעמיד לרשותו מונה לבדיקה, לשם פיקוח על עמידת המונה והמתקין בהוראות סימן ג'3 המוצע.

סעיף 4 לסימן ז': השכרת רכב

כללי השכרת רכב היא עסקת השכרה במובנה הקנייני, שבה מקבל השוכר לשימוש והחזקה רכב ששייך לאחור, בתמורה. לשימוש ברכב שמצוי בבעלותו של אחר השלכות תעבורתיות וצרכניות, ורכב זה הוא אף בעל פוטנציאל לשמש כלי לפעילות עבריינית. כיוון שכך נדרשת אסדרה של העיסוק, אך די באסדרה מזערית של הכללה ברשימת עוסקים שנמצאו כשירים והטלת חובות והגבלות עליהם, אך בלא שיידרש רישיון.

הענף נחלק לשני סוגי פעילות, בעלי מאפיינים שונים. סוג פעילות אחד הוא השכרת הרכב בעסקאות קטנות יחסית, לרוב רכב יחיד (או כלי רכב בודדים) ולתקופה קצרה

"חוק הגנת הצרכן" – חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981⁵;

"רכב" – רכב מסוג המנוי בתוספת השש עשרה;

"רכב השכרה" – רכב שמצוין ברישיון הרכב שהוא רכב המיועד להשכרה.

16ל.ה. (א) לא יעסוק אדם בהשכרת רכב אלא אם כן הוא רשום במרשם לפי סעיף זה; המרשם יכלול שם, מספר מזהה ומקומות מתן השירות, ויהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, בדרך של שאילתה.

(ב) המפקח על התעבורה ירשום במרשם לפי סעיף קטן (א), מבקש שהתקיימו לגביו כל אלה, ויודיע על כך למבקש:

(1) הוא תאגיד הרשום בישראל, ולפחות אחד מבעלי העניין בו הוא תושב או אזרח ישראל;

(2) הוא מבוטח בביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזק שייגרם לרכוש של צד כאמור כתוצאה משימוש ברכב שהוא משכיר, על ידי מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981⁶; השר, בהסכמת שר האוצר, יקבע תנאים לעניין ביטוח כאמור, ובכלל זה רשאי הוא לקבוע תנאים לפי סוג העסקה וסוג הרכב המושכר;

(3) הוא בעל שליטה או נושא משרה בו לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת המפקח על התעבורה, לעסוק בהשכרת רכב;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי מבקש ייכלל במרשם אם התקיימו בו כל אלה:

(1) הוא תאגיד הרשום בישראל, ואחד לפחות מבעלי העניין בו הוא תושב או אזרח ישראל, ואולם משכיר זעיר יכול שיהיה יחיד שהוא אזרח או תושב ישראל;

(2) הוא מבוטח בביטוח צד ג' לעניין נזקי רכוש שייגרמו על ידי רכב שהוא משכיר, באמצעות מבטח. זאת בשונה מן המצב הקיים היום שבו אין מניעה כי חברות ההשכרה יהיו מבטחות עצמיות, ובכך הן משוחררות מהוראות האסדרה של ענף הביטוח ומפיקוחה של רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון, באופן שעלול לפגוע הן בשוכרי הרכב, הן בצדדים שלישיים, למשל בעיכובים חסרי הצדקה בתשלום פיצוי על נזק שגרם רכב השכרה, ואף בסירובים לא ענייניים;

(3) אין לגביו (התאגיד המבקש) או לגבי בעלי שליטה או נושאי משרה בו הרשעות או כתבי אישום בתיקים שטרם הסתיימו, שמצדיקים שלא לתת להם רישיון מפאת חומרתם, נסיבותיהם או מהותם;

להשכרה שהיא לתקופה של שלושה חודשים או יותר; לעניין זה השכרה כוללת עסקה שבה לא רק הרכב מועמד לרשות השוכר לתקופה קצובה, אלא המשכיר גם מספק לשוכר שירותים בקשר לרכב, לרבות שירותי אחזקה.

עוד מוצע כי לקבוע כי רכב שיחול עליו סימן זה הוא רק רכב מסוג המנוי בתוספת השש עשרה, כך שהשכרתם של סוגי רכב אחרים לא תהיה כפופה לאסדרה.

כן מוצע להתייחס בנפרד לעוסק בהשכרה שבבעלותו עד 19 כלי רכב. עוסק כאמור יירשם במרשם כמשכיר זעיר ויחולו עליו תנאי אסדרה מופחתים (ראו להלן בדברי ההסבר לסעיף 16ל.ה.ג) המוצע).

לסעיף 16ל.ה המוצע

מוצע לקבוע כי עיסוק בהשכרת רכב, כאמור – מן הסוגים המפורטים בתוספת השש עשרה, אסור למי שלא נרשם במרשם. המרשם יכלול שם, מספר מזהה ומקומות פעילותו של עוסק בהשכרת רכב שהתקיימו בו התנאים הקבועים בחוק המוצע להיכלל במרשם, וחיווי לעניין היותו של משכיר משכיר זעיר. הציבור יוכל לעיין במרשם באמצעות שאילתה.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 302.

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

- (4) רכבי ההשכרה שהוא משכיר נמצאים בבעלותו;
- (5) בבעלותו חמישה רכבי השכרה, לפחות;
- (6) אם חלה עליו חובה לקבל שירות מאדם שיפקח על סדרי הבטיחות התחבורתיים במפעל, בהתאם להוראות לפי סעיף 70(א23) (בפסקה זו – קצין בטיחות בתעבורה) – הוא מקבל ממנו שירות כאמור;
- (7) ברשותו אמצעים לתקשורת ממוחשבת עם רשות הרישוי, כפי שקבע השר;
- (8) הוא שילם אגרה כפי שקבע השר.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(1), המפקח על התעבורה ירשום במרשם, כמשכיר זעיר, אזור או תושב ישראל המבקש לעסוק בהשכרת רכב בהיקף של עד 19 רכבי השכרה, שמתקיים לגבי האמור בסעיף קטן (ב)(2) ו-(3) עד (8), בשינויים המחויבים.

(ד) המפקח על התעבורה רשאי לבטל את רישומו של אדם במרשם האמור בסעיף קטן (א) או להתלות את רישומו כאמור עד לקיום תנאים שיקבע, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו, אם נוכח שהתקיים לגבי אחד מאלה:

- (1) חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים לרישום כאמור בסעיפים קטנים (ב)(1) עד (6) או (ג), לפי העניין;
- (2) רישומו במרשם נעשה על יסוד מידע כוזב;
- (3) רישומו במרשם נעשה על יסוד מידע חסר; המפקח על התעבורה לא יפעיל את סמכויותיו לפי פסקה זו, אלא לאחר שנתן למי שנרשם במרשם כאמור הזדמנות להשלים את המידע החסר בתוך תקופה שיורה, והוא לא עשה כן;

ד ב ר י ה ס ב ר

רכב, בכפוף לעריכת שימוע. המפקח על התעבורה יוכל להפעיל סמכות זו אם נוכח שהתקיים אחד מאלה: חדלו להתקיים לגבי אותו גוף התנאים הנדרשים בחוק לצורך רישום במרשם האמור והדבר אינו ניתן לתיקון או לא תוקן בתקופה שהמפקח על התעבורה קצב לכך; המידע שעל פיו הגוף נכלל במרשם היה חסר, ובלבד שניתנה לעוסק בהשכרה הכלול במרשם הזדמנות להשלים את החסר בתוך תקופה שקצב המפקח על התעבורה, וההשלמה לא נעשתה; המידע שעל פיו אותו גוף נכלל במרשם היה כוזב או שגוי, ואם המידע הנכון היה ידוע למפקח על התעבורה הוא לא היה כולל אותו במרשם; הגוף או הפועל מטעמו הפר את חובותיו לפי הפקודה; או שהוא לא דיווח לרשות הרישוי על כך רכב שבבעלותו הוא רכב השכרה כנדרש לפי סעיף 161ז המוצע.

(4) הוא הבעלים של 5 כלי רכב לפחות; תנאי זה בא למנוע מאנשים להקים עסק של השכרת רכב לשם השכרת הרכב הפרטי שבבעלותם, ולהבטיח שמדובר במיזם עסקי; וכל רכבי ההשכרה שהוא משכיר, נמצאים בבעלותו;

(5) אם לעוסק בהשכרה יש כלי רכב במספר המחייב קבלת שירות של קצין בטיחות בתעבורה לפי הוראות תקנות התעבורה – עומד לרשותו קצין בטיחות כאמור;

(6) ברשותו אמצעים לתקשורת ממוחשבת עם רשות הרישוי כפי שיקבע השר בתקנות;

(7) הוא שילם את האגרה שנקבעה בתקנות בעד הכללתו במרשם, כמקובל בהענקת היתרי אסדרה למיניהם.

מוצע להסמיך את המפקח על התעבורה להסיר גוף (תאגיד או עוסק זעיר) ממרשם הרשאים לעסוק בהשכרת

- (4) רישומו במרשם נעשה על יסוד מידע שגוי, ואילו היה המידע הנכון לפני המפקח על התעבורה בעת רישומו במרשם, הוא לא היה רושם אותו במרשם;
- (5) הוא או מי שפועל מטעמו הפר את חובותיו לפי הפקודה;
- (6) הוא השכיר רכב שלא קיים לגביו את חובותו לפי סעיף 16לז(א).

(ה) ביקש אדם שרישומו במרשם בוטל לפי הוראות סעיף קטן (ד), לשוב ולהירשם במרשם, רשאי המפקח על התעבורה שלא לרשום אותו במרשם בשל הנסיבות שבשלהן בוטל רישומו כאמור, אף אם מתקיימים לגביו התנאים שבסעיפים קטנים (ב) או (ג).

הסכם השכרת רכב 16לו. (א) העוסק בהשכרת רכב (להלן – עוסק בהשכרה) –

- (1) לא ישכיר רכב אלא לפי הסכם בכתב שאינו כולל תנאים שחזקה שהם מקפחים כאמור בסעיף 4 לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982⁷;
- (2) ימסור לשוכר לכל המאוחר עד למסירת הרכב לשימוש, עותק מזה הסכם האמור בפסקה (1) ומעיקרי פוליסת הביטוח שהוא מבטח בה, ובכלל זה סייגים לכיסוי הביטוח, כאמור בסעיף 16לה(ב)(2) (להלן – מסמכי ההשכרה); ההסכם ימסר לשוכר במסמך מודפס או באופן אלקטרוני, לפי בחירתו, ובלבד שהעוסק יידע את השוכר בדבר האפשרויות למסירתו כאמור בפסקה זו.
- (ב) השר רשאי לקבוע תנאים שחובה לכלול בהסכם כאמור בסעיף קטן (א)(1) ותנאים שחובה לציין בו בהבלטה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 16לו המוצע

עוד מוצע לקבוע כי השר יוסמך לקבוע תנאים שחובה לכלול בהסכם ההשכרה, וכן כאלה שיש לציין בו בהבלטה, שכן מתלונות שהתקבלו אצל המפקח על התעבורה עולה כי לא פעם שוכרים מופתעים לגלות בדעיבה את דבר קיומם של תנאים המיטיבים עם המשכיר, כמו תנאי כיסוי ביטוחי או דרישות בעניין החזרת הרכב, בתום תקופת הביטוח.

לבסוף, מוצע כי אם שונו תנאי העסקה בהסכמה בין הצדדים, או הוארכה תקופת ההשכרה מעבר לשלושה חודשים באופן שעסקת ההשכרה הפכה לעסקת החכר, העוסק בהשכרה יעביר לשוכר עותק מעודכן של ההסכם ותנאיו, בדרך שהוסכמה ביניהם בהסכם המקורי. זאת, כדי לאפשר הארכה של תקופת ההשכרה או שינוי תנאיה באופן נוח, בלי לגרוע מדרישת הכתב.

מוצע לקבוע שעסקת השכרה, למעט עסקה להחכר של יותר משני כלי רכב לחוכר אחד, תיערך בהסכם בכתב שלא יכלול תנאים שחזקה שהם מקפחים בהתאם לסעיף 4 לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. בהשכרה של רכב אחד או שניים, פערי הכוח והמידע בין המשכיר לשוכר הם גדולים, ולפיכך מוגבלת היכולת של השוכר לנהל משא ומתן על תנאי העסקה; באופן טיפוסי מדובר בתיירים או בישראלים ששוכרים רכב לשימוש פרטי מצומצם. זאת בניגוד לעסקאות בהיקפים גדולים יותר שמאפיינות שימושים עסקיים או פרטיים בהיקף נרחב יותר. על פי המוצע, העתק של ההסכם כאמור וכן של עיקרי התנאים של פוליסת הביטוח והסייגים לכיסוי הביטוחי יימסרו לשוכר בעת מסירת הרכב לשימוש במסמך מודפס או דיגיטלי לפי בחירתו של השוכר.

⁷ ס"ח התשמ"ג, עמ' 8.

(ג) הסכימו העוסק בהשכרה והשוכר על הארכת הסכם ההשכרה לתקופה העולה על שלושה חודשים במצטרב מעבר לתקופת ההשכרה המקורית, או על שינוי תנאי ההשכרה, ימסור העוסק בהשכרה לשוכר בדרך שהוסכמה ביניהם בהסכם לפי סעיף קטן (א), עותק ממסמכי ההשכרה הכוללים את ההארכה או השינוי האמורים, לפי העניין.

(ד) ההוראות לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לא יחולו על החכר של יותר משני כלי רכב לחוכר אחד, אלא אם כן הוא צרכן כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן.

(ה) אין בהוראות לפי סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין בעניין גילוי מידע לצרכן ומהוראות לפי חוק הגנת הצרכן.

16 לז. (א) עוסק בהשכרה שרשומים על שמו במאגר נתוני הרכב של רשות הרישוי, כלי רכב המיועדים להשכרה, יודיע לרשות הרישוי, באופן מקוון, על היותם מיועדים להשכרה או להחכר, לפי העניין.

רישום ברישוי
רכב

(ב) קיבלה רשות הרישוי הודעה לפי סעיף קטן (א) לגבי רכב, תציין ברישיון הרכב את המילים "השכרה" או "החכר", בהתאם לייעוד של אותו רכב לפי ההודעה האמורה.

(ג) לצורך מתן הודעות כאמור בסעיף קטן (א), העוסק בהשכרה יקיים תקשורת ממוחשבת עם רשות הרישוי לפי הוראות שיקבע השר לעניין זה, בהתחשב, בין השאר, במספר כלי הרכב שבבעלותו של העוסק בהשכרה, לרבות לעניין אמצעי המחשוב, אבטחת המידע והתשלומים בעבור קיומה של התקשורת האמורה.

(ד) כללה תקשורת ממוחשבת לפי סעיף זה גישה למאגר נתוני הרכב של רשות הרישוי, תאפשר התקשורת כאמור לעוסק בהשכרה לעיין בפרטי כלי הרכב הרשומים על שמו בלבד.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 16 לז המוצע

הוראות לעניין קשר זה, לרבות לעניין אמצעי המחשוב הנדרשים, אבטחת מידע ותשלומים, בהתחשב, בין השאר, במספר כלי הרכב שבבעלות העוסק בהשכרה, במטרה להסיר חסמים, במיוחד כאלה העומדים בפני משכירים זעירים.

מוצע כי המידע על היותו של רכב רכב השכרה או החכר, לפי העניין, ימשיך להיות רשום ברישיון של הרכב גם אחרי שאותו רכב חדל להיות רכב השכרה, כדי שהמידע יהיה ידוע גם לבעלי הרכב בעתיד.

מוצע להטיל חובה על העוסק בהשכרה לקיים קשר ממוחשב (ממשק) עם רשות הרישוי לשם דיווח על היותם של כלי הרכב שבבעלותו רכבי השכרה, ועל היותם מיועדים להשכרה או להחכר, לפי העניין. רשות הרישוי תרשום את המידע שדווח כאמור ברישיון הרכב כדי שהדבר יהיה ידוע במידת הצורך גם למי שאינם צד לעסקת ההשכרה, כמו קונה רכב עתידי, רשויות האכיפה ועוד. הקשר הממוחשב יאפשר לעוסק בהשכרה גם לעיין בכלי רכב הרשומים על שמו בלבד במרשם כלי הרכב. מוצע לקבוע כי השר יקבע

(ה) חדל הרכב להיות רכב המיועד להשכרה, תציין רשות הרישוי ברישיון הרכב את עובדת היותו בעבר רכב שנועד להשכרה או להחכר, לפי הודעת העוסק בהשכרה כאמור בסעיף קטן (א); נתן עוסק בהשכרה, לגבי רכב מסוים, הודעה על היותו מיועד להשכרה וכן הודעה על היותו מיועד להחכר, תציין רשות הרישוי ברישיון הרכב הן את עובדת היותו בעבר רכב שנועד להשכרה והן את עובדת היותו בעבר רכב שנועד להחכר.

עונשין 16לח. העושה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁸ (להלן – חוק העונשין):

(1) עוסק בהשכרת רכב בלי שהוא רשום במרשם לפי סעיף 16לה(א);

(2) עוסק בהשכרת רכב, בלי שמסר הודעה לרשות הרישוי לגבי הרכב בהתאם להוראות סעיף 16לז(א).

שינוי התוספת השש עשרה 16לט. השר רשאי, בצו, לשנות את התוספת השש עשרה.

הוספת פרק שישי³ 5. אחרי סעיף 61ט לפקודה יבוא:

“פרק שישי: סמכויות פיקוח

פיקוח על בעלי רישיונות 61. (א) בעלי התפקידים המנויים בפסקאות (1) עד (3) שלהלן (בפרק זה – הרשויות המפקחות), יפקחו על ביצוע ההוראות לפי הפקודה והוראות הרישיון בידי בעלי הרישיונות המנויים באותן פסקאות:

(1) המפקח על התעבורה – לגבי מי שניתן לו רישיון לפי סימנים ג'1, ג'2, ג'3, ה' או ז' לפרק שני;

(2) רשות הרישוי – לגבי מי שניתן לו רישיון לפי סימן ד' בפרק שני;

(3) הרשות שנקבעה לפי סעיף 70(א23) – לגבי מי שניתן לו רישיון לפי הסעיף האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 16לח המוצע

סעיף 5 לסעיף 61 המוצע

מוצע לקבוע כי הפרת החובות האלה תהווה עבירה, שכן הן בליבת האסדרה בסימן ז' המוצע והפרתן מרוקנת את האסדרה מתוכנה:

מוצע לקבוע כי הפרת החובות האלה תהווה עבירה, שכן הן בליבת האסדרה בסימן ז' המוצע והפרתן מרוקנת את האסדרה מתוכנה:

(1) המפקח על התעבורה – לענין סימנים ג'1, ג'3, ה' וז' לפרק שני לפקודה שענינם בשירותי מוניות, מונים למוניות, מיתקני תחבורה ציבורית ושירותי השכרת רכב;

(1) עיסוק בהשכרה על ידי מי שאינו כלול במרשם;

(2) רשות הרישוי – לענין בעלי רישיון לפי סימן ד' לפרק השני לפקודה שהם בעלי רישיונות לבתי ספר לנהיגה, להוראות נהיגה ולניהול מקצועי של בתי ספר לנהיגה;

(2) השכרת רכב השכרה שלא דווח לרשות הרישוי כרכב השכרה.

(3) הרשות לפי סעיף 70(א23) לפקודה – לענין מתן כתבי הסמכה לקציני בטיחות בתעבורה.

מוצע כי העונש בשל שתי העבירות האמורות, שכאמור, יורדות לשורש האסדרה, יהיה קנס לפי סעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

לסעיף 16לט המוצע

מוצע לקבוע כי שינוי התוספת השש עשרה המונה את סוגי הרכב שהעיסוק בהשכרתם מוסדר בסימן ז', יהיה בצו של השר.

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ב) בפרק זה, "רישיון" – היתר, כתב הסמכה או רישיון שניתנו לפי ההוראות המנויות בסעיף קטן (א), וכן רישום במרשם כאמור בסעיף 16ל.ה.

הסמכת מפקחים 61יא. (א) השר רשאי להסמיך, מקרב עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן (בפרק זה – מפקחים).

(ב) לא יוסמך מפקח לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השר, לשמש מפקח, ולא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, ובכלל זה בנושאים הנוגעים להוראות הפקודה שעל ביצוען הוא יוסמך לפקח, כפי שהורה השר;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר.

(ג) הודעה על הסמכת מפקחים כאמור בסעיף קטן (א) באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

סמכויות פיקוח 61יב. לשם פיקוח על ביצוע ההוראות המנויות בסעיף 61יא, רשאים רשות מפקחת וכן מפקח –

(1) לדרוש ממי שניתן לו רישיון או ממי שנחזה כמבצע פעולות הטעונות רישיון, למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש ממי שניתן לו רישיון או מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע החלות על בעל רישיון; לעניין זה, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁹;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 61יב המוצע

מוצע לקבוע כי למפקחים יעמדו סמכויות הפיקוח האלה:

(1) דרישת הזדהות ממי שעוסק בעיסוק הטעון רישיון כאמור, או שנחזה להיות עוסק בו;

(2) דרישת הצגת מידע ומסמכים הנדרשים לשם הבטחת ביצוע ההוראות החלות על בעלי רישיונות;

(3) כניסה למקום שבו מבוצעות פעולות לפי רישיון כאמור, לרבות לרכב שהוא נייח, ובלבד שכניסה למקום המשמש למגורים תהיה רק על פי צו של בית משפט.

זאת לשם הבטחת עמידת מקבלי הרישיון, ההיתר, ההסמכה או מי שכלולים במרשם (להלן – רישיון), בהוראות לפי הפקודה החלות עליהם ובתנאי הרישיונות שניתנו להם.

לסעיף 61יא המוצע

מוצע לקבוע כי השר רשאי למנות מפקחים מקרב עובדי משרדו, שעמדו בהצלחה בבדיקה של עברם הפלילי לרבות כתבי אישום תלויים ועומדים, בהכשרה מתאימה לפי הסמכויות שיוענקו להם ובתנאי כשירות נוספים שיקבע השר, ויעמדו להם הסמכויות המפורטות בפרק שישוץ המוצע.

⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(3) להיכנס לכל מקום שבו מבוצעות פעולות הטענות רישיון, לרבות לרכב כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

זיהוי מפקח 61יג. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה, והוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על שימוש בסמכויות לפי פרק זה על ידי רשות מפקחת:

- (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודת החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

תיקון סעיף 70 6. בסעיף 70 לפקודה, בפסקה (6), בסופה יבוא "וכן אישור דגמי מונים, ובכלל זה התקני עזר בידי המפקח על התעבורה, ובדיקה של דיוק מונים וסימונם, ובכלל זה תקנים או סטנדרטים ישראלים או בין-לאומיים שלפיהם יבוצעו האישור והבדיקה כאמור."

7. אחרי התוספת החמש עשרה לפקודה יבוא:
הוספת תוספת שש עשרה

"תוספת שש עשרה"

(להגדרה "רכב" בסעיף 16לד)

1. אופנוע;

2. רכב פרטי;

3. רכב מסחרי;

4. מעונע (קרוואן)."

8. (א) תחילתו של סימן ג'3 בפרק שני לפקודה, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, שנה מיום פרסומו של חוק זה או במועד שיקבע השר בצו, לאחר שנוכח כי הותקנו תקנות לפי סעיף 14(ב) ו-5(ג) לפקודה, כנוסחו בסעיף 3 האמור, לפי המאוחר.

(ב) תחילתו של סימן ז' בפרק שני לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, והתוספת השש עשרה לפקודה, כנוסחה בסעיף 7 לחוק זה, שנה מיום פרסומו של חוק זה, או במועד שיקבע השר בצו, לאחר שנוכח כי הותקנו תקנות לפי סעיפים 16ל ו-16לז לפקודה, כנוסחם בסעיף 4 האמור, לפי המאוחר.

(ג) הוראות פרק ששיש לפקודה, כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, יחולו לענין סימנים ג'3 ו-ז' בפרק שני לפקודה, כנוסחם בחוק זה, ממועד תחילתם לפי סעיף זה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

7 סעיף 7 מוצע לקבוע בתוספת השש עשרה לפקודה כנוסחה המוצע כי ההסדר בסימן ז' לפרק השני לפקודה, בענין השכרת רכב, יחול על השכרת אופנועים, כלי רכב פרטיים, כלי רכב מסחריים ומעונעים (קרוואנים).

8 סעיף 8 מוצע לקבוע כי תחילתם של סימנים ג'3 ו-ז' לפרק שני והתוספת השש עשרה לפקודה, כנוסחם בחוק המוצע, תהיה שנה מיום פרסומו של החוק או במועד אחר שיקבע השר בצו, לאחר שנוכח כי הותקנו התקנות הנדרשות לשם יישומו, לפי המאוחר שבהם.

לסעיף 61יג המוצע

מוצע לקבוע כי מפקח וכן רשות מפקחת יהיו רשאי לעשות שימוש בסמכויותיהם לפי החוק המוצע, רק בעת מילוי תפקידם, ובלבד שהם עונדים תג מזהה ונושאים תעודה חתומה המעידה על תפקידם וסמכויותיהם.

6 סעיף 6 מוצע לקבוע כי השר יסדיר בתקנות את הליכי אישור המונים, בדיקת דיוקם וסימונם, לרבות על פי סטנדרטים ישראלים או בין-לאומיים.

- שמירת תוקף 9. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (רכישת מוניס למוניות, התקנתם ושירותי אחזקתם), התשמ"ד-1984¹⁰ (להלן – צו המוניס), ופרק ו' לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיוע, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה-1985¹¹ (להלן – צו ההשכרה), יעמדו בתוקפם כנוסחם ערב יום התחילה ויראו אותם כאילו נקבעו לפי חוק זה, עד יום תחילתם של סימן ג' או ז' בפרק שני לפקודה, כנוסחם בסעיפים 3 או 4 לחוק זה, בהתאמה.
- הוראות מעבר 10. (א) מי שערב מועד התחילה האמור בסעיף 8(א) היה מוכר מוסמך או נותן שירות מוסמך לפי צו המוניס, יראו אותו בתקופה שממועד התחילה האמור עד תום שנתיים מאותו מועד, כבעל רישיון מתקין לפי סימן ג' בפרק שני לפקודה, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, אלא אם כן רישיונו בוטל, לפני אותו מועד, לפי הפקודה כנוסחה בחוק זה.
- (ב) מי שהיה בידיו ערב מועד התחילה האמור בסעיף 8(ב), רישיון לפי פרק ו' לצו ההשכרה, יראו אותו, בתקופה שממועד התחילה האמור עד תום שנתיים מאותו מועד, כמי שנרשם במרשם לפי סעיף 16(ב) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, ויחולו עליו הוראות סימן ז' בפרק שני לפקודה למעט סעיף 16(ב) ו-(ג), כנוסחו בסעיף 4 האמורה החלות לעניין עוסק בהשכרה כהגדרתו בסעיף 16(א) לרשם לפקודה, כנוסחו בסעיף 4 האמורה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בוטל לפני תום התקופה האמורה. תקופה ארוכה זו נקבעת בשים לב לכך שכיום פועלים בענף רק שני גורמים, וכלל בעלי המוניות (כ-25,000 מוניות) תלויים בשירותיהם לשם הפעלת המוניות, ונדרש שיוכלו להמשיך לפעול עד שיעמדו בתנאי החוק המוצע.

עוד מוצע לקבוע כי בתקופה של שנתיים מיום התחילה, יראו מי שניתן לו רישיון לפי חוק הפיקוח לעניין עיסוק בהשכרת רכב, כמי שנכלל במרשם לפי סימן ז' המוצע.

עוד מוצע כי תחילתו של פרק ששיז לעניין סימנים ג' וז' בפרק שני, יהיה עם תחילתם לפי סעיף זה.

סעיף 9 מוצע לקבוע כי יראו את צווי הפיקוח המסדירים את השירות למונים למוניות ואת ענף השכרת הרכב כאילו הותקנו לפי חוק זה, ובכך תנותק זיקתם לחוק הפיקוח ותלותם בקיומו של מצב חירום במדינה.

סעיף 10 מוצע לקבוע כי מי שהיו עובר לתחילתו של חוק זה מוכר מוסמך או נותן שירות מוסמך לפי צו המוניס, יראו אותם כבעלי רישיון מתקין לפי סימן ג' המוצע למשך שנתיים מיום התחילה, אלא אם כן רישיונם

¹⁰ ק"ת התשמ"ה, עמ' 2479.

¹¹ ק"ת התשמ"ה, עמ' 1164.

